

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Fisi 6

ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ - ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΕΙΔΗ

Περιγραφή

Ο δείκτης περιλαμβάνει το πλήθος των ειδών (φυτών και ζώων) που απειλούνται με εξαφάνιση, όπως επίσης τον αριθμό και το ποσοστό του συνόλου των ενδημικών ειδών (φυτών και ζώων) στην περιοχή μελέτης επί του συνόλου των ενδημικών ειδών της Ελλάδας ανά ταξινομική κατηγορία και παρακολουθείται η διαχρονική εξέλιξη της βιοποικιλότητας στην περιοχή ευθύνης του ΟΡΘ.

Σημασία του δείκτη

Ο δείκτης Fisi 6 «Απειλούμενα είδη - Ενδημικά είδη» παρέχει πληροφορίες για το ρυθμό εξαφάνισης ειδών και για την παρουσία σπάνιων και ενδημικών ειδών στο Νομό Θεσσαλονίκης. Αποτελεί σημαντικό δείκτη σχετικό με την προστασία της βιοποικιλότητας και τη σημασία που έχει η περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης για τη διατήρηση σπάνιων και ενδημικών ειδών (φυτών και ζώων). Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μείωση της βιοποικιλότητας σε όλο τον πλανήτη. Ως κύριες αιτίες θεωρούνται η αλματώδης αύξηση του ανθρώπινου πληθυσμού και η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για κατανάλωση ενέργειας σε συνδυασμό με τις ποικίλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες που συχνά προκαλούν σοβαρές αρνητικές συνέπειες στο αβιοτικό περιβάλλον και στα έμβια όντα. Ο δείκτης Fisi 6 μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη λήψη αποφάσεων για τη διαχείριση ευαίσθητων περιοχών (π.χ. περιοχών που αποτελούν ενδιαίτημα για προστατευόμενα είδη) και να συμβάλει στον καθορισμό των κατάλληλων μέτρων και των δραστηριοτήτων που θα εφαρμοστούν.

Μεθοδολογία υπολογισμού

Υπολογίζεται ο συνολικός αριθμός και η ποσοστιαία αναλογία (%) των ειδών (φυτών και ζώων) που απειλούνται με εξαφάνιση ως προς το σύνολο των γνωστών ειδών της κάθε υπό εξέταση ταξινομικής ομάδας. Επίσης υπολογίζεται ο αριθμός και το ποσοστό του συνόλου των ενδημικών ειδών (φυτών και ζώων) στην περιοχή μελέτης επί του συνόλου των ενδημικών ειδών της Ελλάδας ανά ταξινομική κατηγορία.

Πορεία του δείκτη

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό του δείκτη.

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Καταγραφή ελλείψεων – Προτάσεις μελλοντικών δράσεων

Δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση και των ενδημικών ειδών στο Νομό Θεσσαλονίκης. Η δυσκολία έγκειται στην οριοθέτηση της εξάπλωσης των ειδών, αφού οι καταγραφές που διεξάγονται αναφέρονται σε συγκεκριμένα οικοσυστήματα (π.χ. Δέλτα Αξιού). Δεν είναι επομένως γνωστό αν ένα είδος πτηνού που εθεάθη στο Δέλτα Αξιού ότι ταυτοχρόνως υπήρχε π.χ. και στη λιμνοθάλασσα της Επανομής ή στις λίμνες Βόλβη και Κορώνεια. Έτσι, σε μία άλλη περίοδο το είδος αυτό μπορεί να μη χρησιμοποιεί το Δέλτα Αξιού, αλλά έναν άλλο υγρότοπο εντός της περιοχής του Νομού Θεσσαλονίκης. Απαιτείται επομένως ταυτόχρονη ή σχεδόν ταυτόχρονη κάλυψη όλων των πιθανών περιοχών για να θεωρηθεί ότι το είδος αυτό εξαφανίστηκε έστω και προσωρινά από το Νομό Θεσσαλονίκης. Από την άλλη πλευρά υπάρχουν χάρτες εξάπλωσης ειδών (φυτών και ζώων), οι οποίοι εκτός από το άνωθεν πρόβλημα εμπεριέχουν επίσης αβεβαιότητα για την ύπαρξη αυτών των ειδών σε μία συγκεκριμένη περιοχή, όπως ο Νομός Θεσσαλονίκης. Για παράδειγμα, σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχει η ένδειξη ότι ένα είδος φυτού απαντήθηκε π.χ. στον ορεινό όγκο του Χολομώντα. Στις περιπτώσεις αυτές απλώς σημειώθηκε η ύπαρξη του είδους αυτού χωρίς να ελεγχθεί η ευρύτερη περιοχή. Η αποτύπωση στο χάρτη γίνεται συνήθως στο κέντρο περίπου του ορεινού όγκου (όπως αυτός απεικονίζεται στο χάρτη) χωρίς να μπορεί να διακριθεί αν υπάρχει και στο Νομό Θεσσαλονίκης ή όχι. Η ύπαρξη επομένως στοιχείων για τα σπάνια και ενδημικά είδη στο Νομό Θεσσαλονίκης κρίνεται αμφίβολη και η αξιοποίηση γενικότερων στοιχείων δεν θα έδινε αξιόπιστα αποτελέσματα. Μπορεί όμως να γίνει (αναμένεται τα επόμενα έτη να υπάρξουν στοιχεία) για συγκεκριμένες και σαφώς μικρότερης έκτασης περιοχές (π.χ. είδη πτηνών σε συγκεκριμένους υγροτόπους).